

BDELOSŤ JEDNÉHO KROKU

Rodinná katechéza 106-2019 (672)

www.inky.sk

týždeň po 6. 10. 2019

... alebo o tom, že cesta plynie krok za krokom a dôležitý je vždy práve ten jeden krok, ktorý nás čaká tu a teraz.

BOŽIE SLOVO:

(Hebr 3,7-9.12-13; 4,1)

Čítanie z listu Hebrejom: *Ako hovorí Duch Svätý: „Dnes, keď počujete jeho hlas, ⁸ nezatvrdzujte svoje srdcia ako pri vzbure, v deň pokúšania na púšti, ⁹ kde ma pokúšali vaši otcovia; skúšali ma, hoci videli moje skutky.“ ¹² Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ¹³ ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to "dnes", aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. Bojme sa teda, aby azda o niekom z vás neplatilo, že zaostal, kým trvá prislúbenie, že možno vojsť do jeho pokoja! Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 387, 385, 663)

Keď čítame Evanjeliá, počujeme v nich Krista, ktorý nás, medzi iným, naliehavo vyzýva na bdelosť. Čo znamená: byť bdelym, bdieť?

Bdelý človek je človek, ktorý žije v *realite*, v skutočnosti a nie v neskutočnom svete snov a ilúzií. To je prvá bdelosť: poznanie pravdy a prebudenie sa z klamu. O nej Ježiš hovorí, že „*pravda vás vyslobodí*“ (Jn 8,32) – práve z onoho klamu a omámenia ilúziami tohto sveta. Toto by sme už mali mať za sebou. Už by sme mali byť ľuďmi, ktorí spoznali istotou a spoľahlivosťou Evanjeliá. Už sme spoznali svoju hriešnosť a viac nepodliehame ilúzii o tom, že sme dobrí a zbožní katolíci, ktorí si všetko plnia a nemajú nič také vážne, ba dokonca sa ani spondať z čoho nemajú, ako sme si kedysi mysleli. Už poznáme hĺbku svojej malosti, ničotnosti, bezmocnosti, prázdnoty a nemohúcnosti i úplnej závislosti na Bohu, Jeho blahovôli, milosrdenstve a láske. Už nehľadíme na seba ako na nejakých nezávislých ľudí, ktorí si môžu navonok či skryto žiť po svojom, bez Boha. Vieme, že aj keby to bolo možné, bolo by to bláznovstvo, pretože jediný Boh je našou nádejou na skutočný život, bez Neho je všetko, svet, život, majetok, postavenie či uznanie od ľudí iba dym, ktorý prejde pomedzi prsty, rozplynie sa a ostane po ňom len veľká prázdnota. Toto prebudenie sa, toto poznanie úplne zmenilo náš život, od základu. *Sme ako človek, ktorý sedí na veľkej a bohatej hostine, teší sa na úžasné a rozvoníavajúce jedlá a na tanec a hudbu, keď zrazu precitne a spozná, že to bol len sen a že v skutočnosti leží na kamenistom brehu pustého ostrova a len vietor skučí pomedzi skaly a ovieva mu rozpraskané pery a doudierané kolenná.* Aj my sme takto precitli zo sna tohto sveta a tento svet už nad nami viac nemá moc. Spoznali sme pravdu a tá nás vyslobodila.

Druhá podoba bdelosti spočíva v tom, že sa nenechávame unášať ani minulosťou, ani budúcnosťou, ani fantáziou, ale pevne zotrávame v prítomnom okamihu, v tom veľkom TU a TERAZ. Táto bdelosť je základom úspechu v čomkoľvek a v duchovnom živote obzvlášť. Čaká nás veľká cesta až k dokonalej svätosti – ale nemôžeme (a chvála Bohu ani nemusíme!) ju zvládnuť celú a naraz. Máme moc len nad jedným-jediným jej krokom, nad tým, ktorý práve teraz robíme, či máme urobiť. Desiat, sto, tisíc, milión takýchto krokov, milión takýchto okamihov nás dovedie až do cieľa, do Božej Slávy. Ale len vtedy, ak ich urobíme: ak urobíme vždy *ten jeden krok*, ktorý na nás čaká *tu a teraz*. Nie v budúcnosti, nie v minulosti, nie vo fantázii, ale tu a teraz, jedine tu a teraz môžeme bojovať, môžeme víťaziť, môžeme kráčať, jedine tu a teraz, pre tento okamih, ktorý práve žijeme, je pri nás prítomný Boh so všetkou svojou silou a mocou, ktorú nám daroval. Tu a teraz sa rozhoduje o našej spásе. Nerozhodli o nej naše včerajšie pády ani naše minulé hriechy. Boh má moc odpustiť ich a vyhladiť. Nerozhodujú o nej ani naše plány a vízie, pretože ešte nenastali, ešte neexistujú. O našej spásе rozhoduje *prítomnosť*, tento jeden konkrétny prítomný okamih, ktorý práve teraz zažívame. Toto trvajúce neprestajné TERAZ rozhoduje o celom našom osude, o celej našej večnosti. Preto na túto formu bdelosti – čiže plne prítomnej sústredenosti na *tu a teraz* – kladú všetci učitelia duchovného života tak veľký dôraz. Majster Ján Eckhart, nemecký mystik zo 14. storočia opakuje: „*Najdôležitejším časom je vždy prítomnosť. Najvýznamnejším človekom [v tvojom živote] je ten, ktorý práve stojí pred tebou.*“ Súčasný jezuita Henri Boulard vysvetľuje a nalieha: „*Ak žijeme prítomnosť, sústreďujeme všetku silu, aby sme ju čo najviac využili. Je v tom veľká múdrosť. Len na prítomnom čase záleží. Jedine prítomnosť je pravá. Jedine prítomnosť je! Lebo prítomnosť je priesťor dejín, práve v nej sa dejiny dejú alebo zanikajú. Práve dnes a teraz sa odohráva osud sveta. Čo hovorím, čo robím tu a teraz, mení smerovanie vecí, mení beh dejín. Veríte tomu?*“ A nielen beh dejín, ale aj beh *našich vlastných dejín*, náš vlastný osud. Ako trefne hovorí rakúska spisovateľka z 19. storočia Marie von Ebner-Eschenbachová: „*Ak vládneš nad [prítomným] okamihom, vládneš nad životom.*“ Tak na nás nalieha aj Písmo: „*Využívajte čas!*“ (Ef 5,16).

Ak sa pozrieme na svoj život, najskôr zistíme, že tomuto umeniu *bdelosti* sa musíme začať vážne učiť. Dal by Boh, aby sme už boli úplne triezvi a úplne prebudení z oblúznenia svetom a jeho pozlátkom, ktoré v sebe nemá žiadnu hodnotu a svoju vôľu ani túžbu už neupínali k žiadnej pozemskej veci ani pozemskému stavu, pretože sme spoznali, že sú ničím a objavili sme *skutočný* svet a *skutočný* život, ktoré sú v Bohu. Ale prítomnosť – tá nám najskôr ešte stále preklzáva pomedzi prsty. Kedykoľvek nevieme, kam sme položili kľúče, založili recept, či zastrčili nejakú vec, nevšimli si veci okolo seba – je to upozornenie na to, že až príliš často žijeme a konáme bezmyšlienkovite, s myslou blúdiacou či už v spomienkach, alebo pri veciach, ktoré nás ešte len čakajú, alebo stratení v snívaní, fantázii, dumaní... A prítomnosť, na ktorú jedine záleží, nám zatiaľ neodvratne uniká! Musíme sa naučiť skrotiť svoju myseľ a pozornosť, aby nebojovala proti nám, ale za nás!

UVAŽOVANIE

Keď budeme svätí a dokonali, budeme žiť v bezčasnej večnosti, ktorá bude jediným všeobsahujúcim, všezahrňujúcim, nekonečne intenzívnym blaženým TERAZ. Ale kým rastieme, kým k nej ešte len smerujeme, dal nám Boh ako dar nesmiernej ceny *čas*. Keby sme sa mali stať svätí a dokonali hneď tu a teraz, naraz, v jedinej chvíli, zlomila by nás veľkosť tohto diela – a právom! Ale čas rozdelil toto ohromné dielo na cestu o milióny malých krokov. Dnes nás nečaká celá cesta, len jeden jej malý krok. Jeden krok – to sa dá. To dokážeme. Cesta ako celok by nám možno nahnala strach, ale jeden malý krok nie. Stačí ho urobiť... a potom ďalší, znova len malý krok... Nemusíme niesť naraz bremeno celej cesty. Len drobnú váhu jediného jej kroku. To ale znamená, že ten krok aj naozaj TU a TERAZ urobíme! Čiže nespíme, neseďíme, nesnívame, neblúdime kdesi v minulosti či budúcnosti, ale sme plne prítomní TU a TERAZ a práve TU a TERAT ten krok robíme. Ako? No tak, že práve tu a teraz, v tejto jedinej prítomnej chvíli, na tom mieste, kde práve sme, si uvedomujeme a zažívame svoju absolútnu *úbohosť*, svoju *hriešnosť* ale aj radosť *omilosteného hriešnika*, ktorému Pán odpustil a vykúpil ho. Prežívame a uskutočňujeme, tu a teraz, *apatheiu* voči svetu, *bezstarostnosť* pred svetom, práve tu a teraz žijeme slobodnú a radostnú *uvolnenosť* Božieho dieťaťa. Tu a teraz si uvedomujeme, že Kristus je v nás, obliekol si nás, náš život, sme *dvaja v jednom tele* – a preto tu a teraz sa usilujeme byť tým najkrajším a pre Krista najpríjemnejším príbytkom Boha. Tu a teraz, voči tým konkrétnym ľuďom, ktorí práve pred nami sú, si uvedomujeme fakt, že aj v nich je ten istý Kristus, môj Kráľ a môj Boh – a s celou silou svojej lásky Mu v nich s radosťou slúžime a pracujeme na tom, aby Jeho Telo – hriechom roztrhané – sa znova spojilo do jedného v Tele Cirkvi. Len a práve tu a teraz. To je tajomstvo úspechu na našej ceste do Neba: práve tento jeden krok.

ÚLOHA:

Uvažujte: Ako to urobiť, aby sme myslou neblúdili? A aby sme mali tieto postoje stále na mysli?